

Mgr. František Lukl, MPA
předseda

Praha, 11. září 2020
Č.j. 389/20

Financování municipalit v následujícím období II.

Vážený pane předsedo vlády,
Vážení členové vlády,

dovoluji si jménem Svazu měst obcí České republiky rozvést a upřesnit informace z našeho předchozího dopisu z 8. září t.r. (naše č.j. 385/20).

V první řadě je třeba opětovně konstatovat, že Svaz vnímá financování měst a obcí jako jeden celek, který se skládá z dílčích finančních zdrojů pro municipality. Daňové výnosy klesají a lze očekávat, že určitá část daňových výnosů bude i nadále klesat. Je zapotřebí o těchto skutečnostech hovořit a snažit se na ně připravit a efektivně je řešit. Konstatování, že stát municipalitám žádné finanční ztráty nekompenzuje, je prostý fakt. O tom, že by stát uvažoval o případných kompenzacích, Svaz nemá informace.

Důležité je rovněž připomenout, že stát vrátil municipalitám část odebraných peněz, a to v hodnotě 1 250 Kč za jednoho obyvatele v obci, jelikož si je bez konzultace ve velké míře „vypůjčil“. Fakt, že se obce bez těchto financí musely řadu měsíců obejít, a to ještě v době, kdy musely vynakládat zvýšené výdaje, aby ochránily své obyvatele, tvoří jinou rovinu problému. Výpadky – klesající daňové výnosy – budou trvalé a ty stát obcím nemá v úmyslu kompenzovat, tak jak to činil a činí subjektům v jiných oblastech.

V současné době je navrhováno zrušení superhrubé mzdy a snížení daně z příjmů. Tato změna sice nenaruší zákon o rozpočtovém určení daní, ale zmenší pomyslný měšec peněz, který je určen k přerozdělení pro územně samosprávné celky, aniž by k tomu byla navržena opatření, která měšec opětně naplní.

Multiplikační efekt zvýšené poptávky způsobené zvýšením příjmů obyvatel je v tomto případě diskutabilní (i dle celé řady odborníků), neboť nelze legitimně očekávat, že výpadek tohoto příjmu státního rozpočtu nahradí zvýšený výběr z DPH. Je nutné vzít v úvahu zkušenosti z předchozích období, kdy v období hrozící krize většinově klesá poptávka a spotřeba – lidé šetří na horší časy. Doposud nebylo neprokázáno a zřejmě ani nemůže být, že obyvatelé finance utratí – nejlépe za rychloobrátkové zboží, které rychle povede k výběru DPH a tím opětovnému naplnění státního rozpočtu.

Systém rozpočtového určení daní představuje křehký mechanismus, který v případě zásahu, jako je výrazné snížení (v Programovém prohlášení vlády se hovoří o snížení na 19 %, ne současně navrhovaných 15 %) daně z příjmu fyzických osob bude představovat dopad do rozpočtu obcí. Z tohoto důvodu je zapotřebí ze strany státu hovořit s představiteli měst a obcí a diskutovat případná řešení, jak obecní finance nedostat do ještě komplikovanější situace.

V oblasti nastavení budoucí kohezní politiky EU a evropských fondů je mnoho nejasností, neboť doposud nejsou ukončena vyjednávání obzvláště u nově vzniklých fondů a iniciativ EU. Do doby finálního schválení na úrovni EU a nastavení dotačních pravidel na národní úrovni tedy nelze jednoznačně sdělit, jaká mohou mít města a obce očekávání a co bude v následujícím sedmiletém období reálné a co nikoli.

K současné podobě Víceletého finančního rámce EU se staví Evropský parlament negativně, což vnáší do celého tématu řadu pochybností, zda nebude rozpočet EU pro nadcházejících 7 let opět přepracován. Jelikož nejsou ještě ani definitivně známy finanční objemy pro ČR, které budou určeny k přerozdělení a ani další pravidla, která jsou s těmito financemi spojená (tematická koncentrace, možnost převodu prostředků mezi fondy), vnáší to do budoucnosti stále řadu otázek a nejasností, které jsou ovšem pro municipality zásadní.

Na druhou stranu již nyní požadují ministerstva po obcích a městech konkrétní informace, jaké projekty budou chtít samosprávy v budoucím období realizovat právě prostřednictvím evropských fondů (ať již jde o Fond obnovy, Fond spravedlivé transformace či jiné), což je v současné chvíli velmi náročné říct, jelikož obce zatím neznají pravidla a podmínky, za jakých bude možné finance čerpat.

Jelikož se v současné době města, obce a regiony nachází ve složité situaci, a to jak z důvodu výpadku příjmů, tak nemožnosti predikování své budoucí finanční situace, je pro samosprávy velmi obtížné tyto informace ministerstvům poskytnout. V důsledku výše uvedeného se prakticky zastavila příprava nových projektů, což bude mít značný dopad na hospodářský vývoj v území.

Tento stav ještě prohlubuje nejasnost, a to jak na úrovni EU, tak na národní úrovni, ohledně směřování budoucích intervencí ze zdrojů EU (nejen strukturálních fondů), způsobu administrace a řízení a zejména zapojení území do jejich využití.

Na jaře slibované nové dotační příležitosti doposud nevznikly a dle našich informací tomu nebude jinak ani v nejbližším období. Uvolněné finanční prostředky byly určeny primárně k pokrytí tzv. zásobníku projektů, které nebyly financovány v minulosti. Jedná se převážně o přerozdělení financí z fondů EU, případně vybrané finance ze státní rezervy. Za nové „dotace“ lze považovat programy COVID (lázně, ubytování apod.), nicméně ty nepřinášejí nové investiční možnosti, ale pouze napomáhají vykrývat ekonomické ztráty způsobené vypnutím české ekonomiky na jaře 2020.

Vážený pane předsedo vlády, vážení členové vlády, dovoluji na závěr malou poznámku. Starostky, starostové a další představitelé municipalit mají dávno připravené projekty tak, že by je bylo možné „rozjet“. Avšak z důvodu rozpočtové kázně, kdy nelze spustit projekty do jejich soutěžní, natož pak realizační fáze, aniž by si byli jistí, že na ně budou mít, budou projekty utlumovat. Starostky a starostové se chovají zodpovědně, proto nemohou takto postupovat, neboť tím by přijímali nekryté finanční závazky, a proto je řada projektů v ohrožení.

Starostové mají připraveno, jen stačí začít soutěžit, ale prosí Vás, pojdte s námi jednat a rozhodněme o finančním rámci. A na tom to celé stojí.

S úctou

Vláda ČR

**k rukám Váženého pana předsedy a členů
vlády
Úřad vlády ČR
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1**

Na vědomí:

Vážený pan
Josef Středula
předseda
Českomoravská konfederace odborových svazů
nám. W. Churchilla 1800/2
130 00 Praha 3

Vážená pan
Ing. Vladimír Dlouhý, CSc.
prezident
Hospodářská komora ČR
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

Vážený pan
Ing. Patrik Reichl, MBA
generální ředitel
Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest
Štěpánská 15
120 00 Praha 2

Vážený pan
Ing. Petr Valdman
ředitel
Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4

Vážený pan
MUDr. Jiří Běhounek
1. místopředseda Rady Asociace krajů České republiky pověřený vedením Rady, hejtman
Kraje Vysočina
Krajský úřad Kraje Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava

Vážený pan
Ing. Jan Herget, Ph.D.
ředitel
Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism
Vinohradská 46
120 41 Praha 2